

Ikt. szám: 6311-12/2026.

DUNA-TISZA KÖZI HOMOKHÁTSÁGI
TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS

2026. május 27-én
megtartott ülésének

J E G Y Z Ó K Ö N Y V E

Bennfoglalt határozatok: 6-10/2026. (V.27.) DTKHTFT határozatok

JEGYZŐKÖNYV

Az ülés helye: Kistelek Művelődési Központ (6760 Kistelek, Petőfi u. 7.)

Készült: a Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács (a továbbiakban: Térségi Fejlesztési Tanács) **2026. május 27-én 10:00 órai kezdettel** megtartott **rendes, nyilvános (nyílt)** ülésén.

Jelenlévők:

A Térségi Fejlesztési Tanács tagjai közül:

- Lenkei Róbert, Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének delegált tagja, a Térségi Fejlesztési Tanács elnökeként, továbbá Vedelek Norbertnek, Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés elnökének képviselőjét meghatalmazás alapján ellátva (10 szavazat)
- Csáki Béla Csongrád-Csanád Vármegye Önkormányzata Közgyűlése alelnöke, a Csongrád-Csanád Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének delegált tagjaként, továbbá Mágori András József Csongrád-Csanád Vármegye Önkormányzata Közgyűlése elnökének képviselőjét meghatalmazás alapján ellátva (10 szavazat)
- Jószai Teodóra Pest Vármegye Közgyűlése alelnöke, Pest Vármegye Közgyűlése elnökének képviselőjét meghatalmazás alapján ellátva (5 szavazat)
- Bartha Barna vármegyei önkormányzati képviselő, Pest Vármegye Közgyűlésének delegált tagja (5 szavazat)
- Hagymási Borbála, a Területfejlesztési Tervezési és Koordinációs Főosztály munkatársa, Dr. Czene Zsolt osztályvezető meghatalmazása alapján, a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium képviselőjét ellátva (1 szavazat)
- Telkes Róbert igazgató, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság delegált tagja (1 szavazat)
- dr. Kozák Péter igazgató, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság delegált tagja (1 szavazat)
- Jóna Zoltán kutatási osztályvezető-helyettes Sulyok Ferencnek, a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatójának képviselőjét eseti meghatalmazás alapján ellátja (1 szavazat)
- Bakró-Nagy Zsolt osztályvezető, Ugró Sándornak, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság igazgatójának képviselőjét meghatalmazás alapján ellátva (1 szavazat)

A Térségi Fejlesztési Tanács állandó meghívottjai közül:

- Szabó Olga vármegyei főfalugazdász, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Bács-Kiskun Vármegyei szervezetének képviselőjében,
- Dr. Zsembeli József, a Nemzeti Éghajlat- és Tájkutató Központ vezetője, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem képviselőjében.

A Térségi Fejlesztési Tanács eseti meghívottjaként az ülésen részt vesz:

- Nagy Sándor polgármester (Kistelek Város Önkormányzata)
- Domonics János alpolgármester (Kistelek Város Önkormányzata)
- Éberling Balázs bizottsági tag (Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés Pénzügyi és Eljárásjogi Bizottsága)
- Bús József vármegyei önkormányzati képviselő (Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés)
- Farkas-Barta Kata esőkert-szakértő (PCB Projekt Kft.)

- Dr. Bajmócné dr. Balázs Tímea vármegyei jegyző (Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal)
- Dr. Svircevic Nikola vármegyei aljegyző (Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal)
- Kicsiny László ügyvezető (BKMFÜ Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság)
- Tóthné dr. Hegedűs Adrienn irodavezető (Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal)
- dr. Juhász Dóra jogi ügyintéző (Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal)
- Dr. Zsidó Gábor jogi ügyintéző (Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzati Hivatal)

Távollévők (a Térségi Fejlesztési Tanács megválasztott tagjai közül):

- Temesvári Péter osztályvezető, a Bácsvíz Zrt. delegált tagja (1 szavazat) egyéb elfoglaltság miatt az ülésen nem tud jelen lenni, meghatalmazás alapján sem képviselteti magát.

Lenkei Róbert:

Köszönti a Térségi Fejlesztési Tanács ülésén megjelent tagokat és meghívottakat. Külön tisztelettel köszönti Nagy Sándor urat, Kistelek Város polgármesterét, mint házigazdát. Átadja a szót polgármester úrnak.

Nagy Sándor:

Köszöni a szót elnök úrnak. Tisztelt elnök úr! Tisztelt tanácsstagok! Elmondja, hogy előzetesen már érdeklődött arról, hogy a Térségi Fejlesztési Tanács évente hány ülést tart. Kérdésére azt a választ kapta, hogy jellemzően háromszor. Köszönetét és tiszteletét fejezi ki amiatt, hogy egy ilyen fontos alkalomra éppen a településükön kerül sor. Ennek van egy apropója, hiszen a Térségi Fejlesztési Tanács jóvoltából részesültek és együtt dolgozhattak egy olyan projektben, amelynek szakmaiságát a későbbiekben is méltatni fogják. Lehetőségük nyílt arra, hogy a Térségi Fejlesztési Tanácsnak ezt a fajta tevékenységét megismerhessék. Külön köszönetét fejezi ki Csáki Béla alelnök úrnak, aki a település és a Térségi Fejlesztési Tanács közötti együttműködés létrehozásában segédkezett. Elmondja, hogy Kistelek nyolcezer fő lakosságszámú kisváros, mely tavaly 130 programot rendezett. Ha a településen élő emberek itt megtalálják önmagukat, megtalálják az esőkertet és olyan pontokat, amelyekkel építik és többnek érzik otthonukat, akkor szeretnek itt élni. Kistelek egy olyan kisváros, amelynek nem célja versenyezni Szegeddel, Kecskeméttel, hiszen megtalálja a maga helyét, a maga méreteit és a maga jólétét. Mint sokat utazó ember, mindig alig várja, hogy hazaérhessen, mert mint a településen élők, ő is itt érzi magát itthon.

Köszönetét fejezi ki, hogy a Térségi Fejlesztési Tanács az esőkert projektben a település részvételét fontosnak tartotta, köszöni továbbá a kapott szakmai támogatást.

Lenkei Róbert:

Megköszöni polgármester úrnak azt a lehetőséget, hogy a Térségi Fejlesztési Tanács ülésének a település helyet adott.

A jelenléti ív alapján megállapítja, hogy az ülésen a fentiek szerint a Térségi Fejlesztési Tanács 12 tagjából 11 tag személyesen van jelen, avagy meghatalmazás útján képviselteti magát. Megállapítja, hogy a Térségi Fejlesztési Tanács ülése határozatképes, azt megnyitja.

Az ülés megnyitásának időpontja: 10:00 óra.

Jegyzőkönyvvezetőnek dr. Zsidó Gábort, a Hivatal jogi ügyintézőjét javasolja, és kéri, hogy döntsenek a jegyzőkönyvvezető személyéről.

Szavazás után megállapítja, hogy a Térségi Fejlesztési Tanács személyesen jelenlévő avagy képviselt 11 tagja 35 egyhangú igen szavazattal elfogadja dr. Zsidó Gábort jegyzőkönyvvezetőnek.

Tisztelettel köszönti Dr. Kozák Péter urat, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatóját, valamint Telkes Róbert urat, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság igazgatóját, akiket arra kért fel, hogy a „*Vizet a tájba*” program 2025. évi tevékenységéről, valamint a 2026. évre vonatkozó célkitűzésekről tartsanak tájékoztató előadást. Erre tekintettel javasolja, hogy a Térségi Fejlesztési Tanács a 3. napirendi pontként a „*Tájékoztató a Vizet a tájba program 2025. évi tevékenységéről, valamint a 2026. év célkitűzéseiről*” című tájékoztatót az „*Esőkert rendszer létesítése közösségi összefogással – mintajellegű települési csapadékvíz-gazdálkodási projekt*” előrehaladásáról szóló tájékoztató elé vegye fel.

Kérdezi, hogy van-e kérdés, javaslat, észrevétel a módosításra javasolt napirenddel kapcsolatban. Amennyiben nincs, a napirendnek az elfogadását az ismertetett módosítással javasolja.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el, a Térségi Fejlesztési Tanács jelenlévő, képviselt 11 tagja 35 egyhangú igen szavazattal a következő napirendet fogadta el:

**Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács
6/2026. (V.27.) DTKHTFT HATÁROZATA**

A Térségi Fejlesztési Tanács ülésének elfogadott napirendje:

1. napirend: Tájékoztató a két ülés között eltelt időszak eseményeiről (szóbeli előterjesztés)
Előadó: Tanács elnöke
2. napirend: A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács 2025. évi költségvetési beszámolójának elfogadása
Előadó: Tanács elnöke
3. napirend: Tájékoztató a *Vizet a tájba* program 2025. évi tevékenységéről, valamint a 2026. év célkitűzéseiről
Előadó: Dr. Kozák Péter, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója és Telkes Róbert, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság igazgatója
4. napirend: Tájékoztató az „*Esőkert rendszer létesítése közösségi összefogással - mintajellegű települési csapadékvíz gazdálkodási projekt*” előrehaladásáról
Előadó: Kistelek Város Polgármestere
5. napirend: Egyebek

Határidő: Azonnal

Felelős: Lenkei Róbert, elnök

Erről értesülnek:

1. Térségi Fejlesztési Tanács tagjai, munkaszervezete
2. Irattár

1. sorsz. napirendi pont: Beszámoló a két ülés között eltelt időszak eseményeiről (szóbeli előterjesztés)

Lenkei Róbert:

A beszámolóhoz kiegészítésként elmondja, hogy a Csatári Bálint konferenciára rendkívüli módon nem szokásosan tavaly ősszel, hanem idén tavasszal, márciusban került sor. A Térségi Fejlesztési Tanács szándéka azt volt, a konferencián már olyan tények, fejlemények hangozzanak el, amelyek a Homokhátság vízpótlásával kapcsolatban aktuális, pozitív jellegű hírként értékelhetőek. Példaként említi, hogy a konferencián az Országos Vízügyi Főigazgatóságot Gacsályi József műszaki főigazgató-helyettes képviselte, aki pontos tájékoztatást adott a Homokhátság vízpótlásával összefüggő közbeszerzési eljárások helyzetéről. Elmondja, hogy az idei évben a konferenciát már a szokásos őszi időpontban tervezik megrendezni. A két ülés közötti időszakban az V. Csatári Bálint pályázati felhívás 2026 évi előkészületei zajlottak: az együttműködő 4 egyetemmel – melyek a Magyar Agrár-És Élettudományi Egyetem, Neumann János Egyetem, Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem - a pályázati kiírás véleményeztetésére, majd a felhívás tartalmának véglegesítésére és közzétételére is sor került. A pályázat népszerűsítésében a 4 együttműködő egyetem közreműködik. A vízmegtartással, vízpótlással kapcsolatos pályázatokat 2026. július 17. (péntek) napjáig várjuk.

Tájékoztatja a Térségi Fejlesztési Tanács tagjait, hogy sor került az összes, Homokhátság térségében érintett - egyéni választókerületekben, valamint kompenzációs lista alapján megválasztott - országgyűlési képviselő meghívására. Az ülés előkészítésekor a Térségi Fejlesztési Tanács még nem rendelkezett információval arról, hogy a tanácsüléssel azonos napon parlamenti ülést is tartanak. Emiatt a meghívott országgyűlési képviselők a jelen tanácsülésen nem tudnak jelen lenni. A Térségi Fejlesztési Tanács a soron következő ülésének időpontjának kijelölésekor már figyelembe veszi, hogy ülésére lehetőség szerint ne a parlamenti ülés időpontjával azonos napon kerüljön sor. Ehhez kapcsolódóan elmondja, hogy az országgyűlési képviselők választását követően a minisztériumok felépítését átalakították. Emlékeztet arra, hogy az átalakítást megelőzően illetékes Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium jóvoltából érkezett az a forrás, amely Kisteleken lehetővé tette ennek az esőkert-mintaprojektnek a megvalósítását. Ugyanakkor, a vízgazdálkodás ügye az energiaügyekért felelős minisztériumhoz tartozott, amely a Homokhátságnak, a Térségi Fejlesztési Tanácsnak szintén fontos támaszát képezte. Tekintettel arra, hogy átalakultak a minisztériumok, az összes olyan minisztert meghívták, amelyeknek a vezetése alá tartozó minisztérium hatásköri szempontból a Térségi Fejlesztési Tanács tevékenységét érintheti, illetve részére szakmai, pénzügyi támogatást nyújthat. A miniszterek visszajelezték, hogy a már említett parlamenti elfoglaltságaik miatt a mai tanácsülésen sajnálatosan nem tudnak részt venni. Ugyanakkor, a Térségi Fejlesztési Tanács ülésén a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium egy fő munkatárssal képviselteti magát, akit elnök úr tisztelettel köszönt.

A vízügyi igazgatóságok igazgatóival való szakmai beszélgetések alapján megállapítható, hogy a homokhátsági aszályhelyzet a mindennapokban évek óta nagyon jelentősen jelen van. Ugyanakkor, a hírekből azt érzékeli, hogy a térség vízpótlása a jelenlegi kormányzat számára is fontos. Emiatt bizakodó afelől, hogy azok a tervek, amelyek a vízpótlás céljából készültek és közbeszerzési eljárásuk folyamatban van, végül meg fognak valósulni, ezáltal a Homokhátság „lélegzetvételhez” jut. Tisztában van azzal, hogy ez önmagában még nem oldja meg a problémákat, és a helyzet javulását sem fogja „egy csapásra” eredményezni, de már könnyebb lesz bizonyos területeken. És, ha bizonyos területeken már könnyebb lesz, akkor jogos a bizakodás, hogy a munka tudatos véghezvitelével, további folytatásával ennek a térségnek a helyzetét folyamatosan jobbá lehet tenni. A nagyobb projektek véghezvitele a kormányzat feladata, míg a kisebbek – mint például ez a kisteleki mintaprojekt is – a Térségi

Fejlesztési Tanácshoz tartoznak. A cél, hogy felhívják a közvélemény, a lakosság figyelmét arra, hogy kisebb léptékben is lehet gondolkodni, és abban is, hogy egy-egy településen, egy-egy projekt segítségével hogyan lehet megtartani a vizet. Nagyon jó civil kezdeményezéseket láttak, akiknek a képviselőik a Térségi Fejlesztési Tanács ülésén is részt vettek. Az ilyen projekteknél több civil szervezet a közeli vármegyéből vett részt. A lakosság körében a Térségi Fejlesztési Tanács feladata a minél szélesebb edukáció. Példaként említi a legutóbbi Csatári Bálint konferencia végén bemutatott diasort, amely 2015-ös belvizes helyzetet mutatta be, és ezzel kapcsolatban felidézi, hogy akkor az összes településvezető, polgármester azzal kereste meg a Térségi Fejlesztési Tanácsot, hogy nyújtson segítséget, támogatást abban, hogy a Homokhátság térségéből a lehető leggyorsabban vezessék el vizet. Azért említette példaként, mert az akkori vízügyi viszonyok még nem hozták el annak a változásnak az igényét, hogy a víz visszatartása, a vízpótlás is szükséges. A folyamat ugyan valamennyire szabályozható, de nem olyan gyorsan, mintha egy vízcsapot megnyitnának vagy elzárnának. Fontosnak tartja a lakosság edukációját abban az irányban, hogy amikor vízmennyiség áll rendelkezésre, azt meg kell őrizni. Ez akkor lesz sikeres, ha minden érintett egy irányba tud tekinteni, és a Térségi Fejlesztési Tanács is képes mindezt hitelesen közvetíteni úgy, hogy elsődlegesen ne a Vízügytől vagy a döntéshozóktól várjanak segítséget annak érdekében, hogy megfelelő vízmennyiség álljon rendelkezésre.

Kérdezi, hogy a beszámolóval kapcsolatban van-e valakinek kérdése, észrevétele?

Amennyiben nincs, kéri a Térségi Fejlesztési Tanácsot, döntsön a beszámoló elfogadásáról.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el, a Térségi Fejlesztési Tanács jelenlévő, képviselt 11 tagja 35 egyhangú igen szavazattal a beszámolót az alábbiak szerint fogadta el:

Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács
7/2026. (V.27.) DTKHTFT HATÁROZATA
Beszámoló a két ülés között eltelt időszak eseményeiről

A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács megtárgyalta Lenkei Róbert elnök szóban előterjesztett beszámolóját és ahhoz kapcsolódóan az alábbi határozatot hozza:

A Térségi Fejlesztési Tanács elfogadja a két ülés között eltelt időszak eseményeiről szóló beszámolót.

Erről értesülnek:

1. Térségi Fejlesztési Tanács tagjai, munkaszervezete
2. Irattár

2. sorsz. napirendi pont: A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács 2025. évi költségvetési beszámolójának elfogadása

Lenkei Róbert:

A 2025. évi költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót mindenki megkapta, annak részletes ismertetése nem szükséges.

Kérdezi, hogy a beszámolóval kapcsolatban van-e valakinek kérdése, észrevétele. Amennyiben nincs, kéri a Térségi Fejlesztési Tanácsot, döntsön a beszámoló elfogadásáról.

A beszámolóval kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el, a Térségi Fejlesztési Tanács jelenlévő, képviselt 11 tagja 35 egyhangú igen szavazattal a következő döntést hozta:

Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács

8/2026. (V.27.) DTKHTFT HATÁROZAT

A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács 2025. évi költségvetésének végrehajtása

1./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács a 2025. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót – az alábbiak szerint jóváhagyja.

a./ teljesített költségvetési bevétel	5.029 eFt
b./ finanszírozási bevétel	39.185 eFt
c./ teljesített bevételi főösszeg	44.214 eFt
d./ teljesített költségvetési kiadás	12.987 eFt
e./ finanszírozási kiadás	0
f./ teljesített kiadási főösszeg	12.987 eFt

A teljesített költségvetési bevételből:

- működési célú bevétel	5.029 eFt
- felhalmozási célú bevétel	0 eFt

A teljesített költségvetési kiadásból:

- működési célú kiadás	8.232 eFt
- felhalmozási célú kiadás	4.755 eFt

2./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács a 2025. évi költségvetési bevételeinek és kiadásainak előirányzat-csoportonkénti és kiemelt előirányzatokkénti teljesítését az 1. számú melléklet szerint jóváhagyja.

3./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács a 2025. évi kiadásainak feladatonkénti részletezését a 2. számú melléklet szerint jóváhagyja.

4./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács a 2025. évi teljesített költségvetésének működési és felhalmozási célú mérlegét a 3. számú melléklet szerint jóváhagyja.

5./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács a 2025. évi vagyongkimutatását a 4. számú melléklet szerint jóváhagyja.

6./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács a 2025. évi pénzforgalmának egyeztetését és a pénzeszközök változását az 5. számú melléklet szerint jóváhagyja.

7./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács a következő három év tervezett bevételi és kiadási előirányzatainak keretszámait főbb csoportonként a 6. számú melléklet szerint jóváhagyja.

8./ A Duna-Tisza Közi Térségi Fejlesztési Tanács a 2025. évi költségvetési maradványának összegét a 7. számú melléklet szerint jóváhagyja.

9./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács az 1. és 2. számú mellékletek szöveges indokolását a 8. számú melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

10./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács a 2025. évi költségvetése végrehajtása során:

- többéves kihatással járó döntést nem hozott,
- közvetett támogatást nem nyújtott,
- adósságot keletkeztető fejlesztési célról nem döntött, adósságállománnyal nem rendelkezik.

11./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács nem rendelkezik:

- ingó- és ingatlan vagyonnal,
- gazdasági társaságban lévő tulajdonrészrel, így nincs ebből származó kötelezettsége.

12./ A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanácsnak 2025. december 31-én nincs tárgyévet terhelő kötelezettség állománya.

13./ A Duna-Tisza Közi Térségi Fejlesztési Tanács 2025. december 31-én 0 eFt fennálló követeléssel rendelkezett.

Határidő: Azonnal

Felelős: Lenkei Róbert, elnök

Erről értesülnek:

1. Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács tagjai, munkaszervezete
2. Irattár

3. sorsz. napirend pont: Tájékoztató a Vízet a tájba program 2025. évi tevékenységéről, valamint a 2026. év célkitűzéseiről

Lenkei Róbert:

E napirendi pont tárgyalásakor elsőként Telkes Róbert urat, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság igazgatóját kéri fel, hogy a tájékoztatását tartsa meg.

A „Vízvisszatartás az ADUVIZIG működési területén” címmel megtartott tájékoztató anyaga a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

A tájékoztatóhoz több kérdés is elhangzott, melyeket Telkes Róbert, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság igazgatója megválaszolt.

Bartha Barna:

Köszöni a szót elnök úrnak. Elhangzott, hogy a gazdák – amint megjelenik egy vízfelület – el akarják tüntetni. A közös gondolkodás jegyében, igazgató úrtól kérdezi, hogy létezik-e valamiféle koncepció, terv arra nézve, hogy ezt a szemléletet megváltoztassák? Elismeri, hogy ez nevelés kérdése, de a probléma elég sokoldalú. A gazdák akként szocializálódtak, hogy minden rendelkezésre álló vizet fel kell használni, mert természetük így keletkezik. Vállalkozóként, a gazdák az élelmiszer-ellátást biztosítják, és ennyiben a lakosság függ tőlük, mégis jogszabályi előírások útján vagy anélkül, szélesebb körben milyen lehetőségek vannak ennek a - szélsőséges esetkörökben - profit-maximalizált szemléletnek a megváltoztatására? Mert nemhogy profit, de élet sem lesz. Ezzel kapcsolatban kérdezi, van-e valamilyen koncepció a gazdák ezirányú edukációjára nézve és keresik-e a kapcsolatot a törvényhozással, hogy e szemléleten változtassanak annak érdekében, hogy pozitív irányba változzanak a folyamatok? Elismeri, hogy a szakemberek elméletben tisztában vannak a teendővel, azonban telnek az évek, évtizedek és mint tapasztalható, katasztrófa közeli állapot van.

Telkes Róbert:

Érzékeli és maga is nagyra látja a problémát, azonban – elismerve a nevelés fontos szerepét – meg lehet győzni a gazdákat, hogy van köztes megoldás. Többségük tisztában van, mit jelent a 90-100 milliméter nagyságrendű csapadék. Kisebbségük azonban „régiságú” gazda, akik ennek jelentőségével nincsen tisztában. Úgy véli, „összegésében” nem ezen múlik a probléma megoldása. Azt gondolja, ha ezen folyamatok ellen tenni akarnak bármit is, a nevelésen túl a vizek duzzasztása, visszatartása, területekre történő bevezetése lehet a megoldás. Azonban nem a rendelkezésre álló létesítményekkel, hiszen ezek olyan belvízelvezető csatornák, melyek az adott terület legmélyebb pontjait kötik össze, a belvizet összegyűjtik és levezetik. Ezek a rendszerek fordítottan korlátozottan alkalmasak. Vízpótlás céljából tehát egy másik csatornahálózatra is szükség lenne, magasabban fekvő pontokról, nagyobb sűrűséggel, csatlakozó pontokkal kiépítve. Példaként említi Olaszországot, ahol a Pó-síkságon ezeket a csatornákat nagyobb sűrűséggel alakították ki. A csatornák a talajvízre legfeljebb – az adott talaj szerkezetétől is függően – 1 vagy másfél kilométer hatótávolságúak. Hazánkban jelenleg kiépült hálózati csatornák túl messze helyezkednek egymástól ahhoz, hogy megfelelő hatása lehessen a térségre. És ahogy említette is, a szintben lentebb elhelyezkedő csatorna-hálózat fölfelé kevésbé fog hatni. Fönről lehetne lefelé szivárogtatni a vizet, és visszapótolni a talajvizet. Úgy véli tehát, hogy a nevelésen már túlmutató intézkedésekre, más típusú műszaki létesítményekre van szükség. Az 1800-as években kezdődött a jelenlegi rendszernek a kiépítése – ideértve a Duna és a Tisza folyóinak szabályozórendszerei, a belvíz-elhárító rendszerek kiépítését, szivattyú-telepek létesítését – az 1980-as évek végéig. Azóta – 1989-ben volt a víz-lépcsős kiépítésére törekvések - e területen változás nem volt, létesítmények nem épültek. Ha tenni akarnak a probléma ellen, az említett műszaki megoldásokon kellene elgondolkodni.

Bartha Barna:

Az felmerült-e, hogy a Tisza-folyó szabályozásának megoldásához használt műszaki rendszert visszaépítsék? Kézenfekvő és megfelelő megoldás lenne e műszaki megoldás, hiszen ezáltal levezethető lenne a víz-mennyiség.

Telkes Róbert:

Felmerült, de ennek a műszaki létesítmény-igénye nagy, és mind a Tisza, mind a Duna folyóihoz hozzányúlni nem lenne egyszerű. Például, Szegeden vagy Szolnokon olyan speciális terep- feltételekkel rendelkezik, amelyeket mindenképpen érdemes lenne figyelembe venni. Ugyanakkor, a világ is megváltozott a szabályozás óta. Meder elterelése helyett megoldás lehetne a víz-kivezetés. Ezt megfelelő létesítményekkel lehetne biztosítani, ezek azonban hiányoznak a „Vizet a tájba” programból. Ezzel együtt, már a néhány helyre történt

sikeres víz-kivezetést is nagyszerű eredményként kell értékelni, de valóban előre kellene haladni. Ehhez azonban rengeteg idő, pénz szükséges. Időigényes lesz, mire a végeredményhez elérnek.

Éberling Balázs:

Ha már szóba került a duzzasztó, amelyen - mint lehetséges műszaki megoldáson - érdemes gondolkodni, mert egyelőre vannak olyan lehetőségek, többlet-víz, árhullámok, amelyeket nem sikerült száz százalékban kiaknázni. Azt gondolja, hogy először ezeket a többlet-vizeket, árhullám okozta vizeket kellene megpróbálni maximálisan kihasználni. És egyetértve az igazgató úr által elmondottakkal, nem biztos, hogy erre a meglévő csatorna-rendszer alkalmas. Azt kellene elérni törvényhozás szintjén, hogy azokat a területeket, ahol eredetileg tárolták ezeket a többlet-vizeket, alkalmassá kellene tenni ezeknek a vizeknek a fogadására, és el kell oda juttatni. Első lépésben talán azon kellene gondolkodni, hogy a jelenleg is érkező árhullámokat és többlet-vizeket maximálisan kihasználják. Biztos benne, hogy ez egy jó kezdet lenne. Ezt követően el lehet kezdeni gondolkodni egy duzzasztó, vízlépcső létesítésén. De jelenleg az látható, hogy ezeket a többlet-vizeket sem tudják megtartani, amelyek árhullámként levonulnak az országban.

Telkes Róbert:

Kérdezi Éberling Balázs urat, miként, milyen műszaki megoldással gondolja ezt kivitelezni? Csak a Duna 10.000 köbméter per secundum vízhozamú. Hogyan gondolja ennek a víznek a megtartását?

Éberling Balázs:

Be kell eresztetni a vízmegtartó helyekre, a tájba.

Telkes Róbert:

Kérdezi, hogy át kell vágni a gátat?

Éberling Balázs:

Amennyiben szükséges, igen. De hangsúlyozza, nem „mérnök-ember”, így nem tudja, ezt milyen műszaki megoldással lehetséges megvalósítani. De a víz az jön, a víz itt van és elmegy.

Telkes Róbert:

Ha elvágják a gátat, Homorúd község elúszik.

Éberling Balázs:

Nyilván olyan módon kell elvágni a gátat, hogy valamilyen módon szabályozható legyen. De ismételten hangsúlyozza, nem „mérnök ember”. Csak azt látja, hogy a víz elvonul és a tározók üresek.

Telkes Róbert:

Ezt a mondatot többször olvasta a Facebook közösségi oldalon, de nem tudja megtölteni tartalommal.

Éberling Balázs:

Egy egyszerű példát említ: a „Víz a tájba!” program keretében Kandafokon tavaly júliustól augusztus végéig szivattyúzták a vizet. Amikor az árhullám jelen volt, nem működött a szivattyú, nem történt belőle víz-kivétel.

Telkes Róbert:

Nagyon egyszerű oka volt: a Ferenc-tápcsatornán keresztül gravitációsan történt a vízpótlás a Margitta-szigetre, így villamosenergia felhasználása helyett inkább ezt az ingyenes megoldást választották.

Éberling Balázs:

Az északi rész feltöltése akkor sem lehetséges, hiszen a gravitáció miatt nem jut feljebb a víz.

Telkes Róbert:

A vízpótlás a Riha-tóig eljutott.

Éberling Balázs:

Valóban eljutott, de a vízpótlás a legészakibb részekre akkor sem tud eljutni.

Telkes Róbert:

A kandafoki szivattyútelep üzeme nem függ a Duna vízállásától. Ha 150 cm felett van a vízállás, akkor függ. De, ha a vízállás Bajánál 150 cm alá lemegy, akkor nem lehet üzemeltetni. De az akkori 9 méteres – tehát majd 8 méteres különbségű – vízállás mind alkalmas a szivattyúzásra. Nem feltétlen a nagy vízállást igényli a szivattyútelep, mert akkor is képes üzemelni, ha nem magas a vízállás. Tehát – visszautalva az elhangzottakra – azért nem tudta értelmezni a Facebook közösségi oldalán közzétett posztokat, mert a tartalmukat szakmai szempontból nem tudta értelmezni.

Éberling Balázs:

Nyilván másképp gondolkodik ezekről. Ha rendelkezésre áll a víz, akkor mindenféle lehetőséget meg kell ragadni arra, hogy a lehető legnagyobb mennyiségű vizet be tudják juttatni a Margitta-szigetre. Ha gravitációval nem lehetséges a Kandafok fölé eljuttatni a vizet, akkor valószínűleg el kellene indítania a szivattyút. De ez csak ő véleménye.

Telkes Róbert:

A szivattyút – ismételten hangsúlyozva – bármikor el tudja indítani, bizonyos keretek között nem függ össze a magas dunai vízállással. Amikor magas a vízállás a Dunán, akkor lehetséges a Ferenc-tápcsatornán keresztül vizet eljuttatni a Margitta-sziget nagy részére, annak mélyebb részeire, és nyilván, ebben az esetben fel tudják tölteni egészen a Riha-tóig. Ez az oka, hogy a szivattyút nem akkor működtetik, amikor indokolatlan, hanem akkor, amikor ez műszakilag indokolt.

Éberling Balázs:

Száz százalékig akkor sem lehet gravitációs úton feltölteni, ezt mindketten tudják. A Riha-tó vízszintje azon a bizonyos Vidovics-mércén 1 méter körül lenne az optimális, miközben jelenleg körülbelül 38-40 centiméteres a vízállása. Amikor a „Vizet a tájba!” program véget ért, 46 centiméter volt a tó vízmércéje. Tehát többet gravitáció úton oda nem lehetséges eljuttatni, mert az alsóbb részekben a víz már kilépne a medréről a csatornán. Ebből következően mindez máshogy nem megoldható, csak szivattyúzással. Illetve azokon a módokon, amelyekről a konferencián Gacsályi József úr is tájékoztatást nyújtott, és amelyek a Vízügy fejlesztési terveiben szerepelnek. Ugyanakkor, a Riha-tavon kívül számos egyéb holtág-, morotva-, meder-maradvány is megtalálható, amelyeket még fel lehetne tölteni a Margitta-szigeten, amely ugyan nem a Vízügy kezelésében van, de azt kell majd megoldani a jövőben, hogy oda is eljusson az a víz, amely az árhullámmal együtt érkezik. Tisztában vannak azzal, hogy árhullámok nem olyan gyakran vannak, mint korábban, de amikor érkezik, akkor azt a vízmennyiséget, amely levonul a Dunán, vegyék ki és becsüljék meg. Nyilván ennek a műszaki módját nem ő fogja megtalálni, mert nem szakember, de valóban az látható évről-

évre, hogy egyszerűen nem megengedhető az, hogy levonul egy-egy ilyen árhullám és nem próbálják meg maximálisan kiaknázni az abban rejlő lehetőségeket.

Telkes Róbert:

A rendelkezésre álló lehetőségeket maximálisan kihasználják.

Lenkei Róbert:

Kérdezi, hogy van-e további kérdés? Megadja a szót a hozzászólásra jelentkező Farkas-Barta Katának.

Farkas-Barta Kata:

A sajtóban és egyéb hírfelületeken olyan információkat lehet látni, miszerint az elmúlt öt évben a vízhiány 43 köbkilométer. Számításaik szerint éves szinten 8,6 köbkilométer az a mennyiség, amely a tájból hiányzik. Örömmel értesült arról a célkitűzésről, hogy a rendelkezésre álló vizek – így például a tisztított szennyvizek - megtartása fontos. Erre nézve szintén végeztek számításokat, és - a tisztított szennyvíz mellett a technológiai vizek „dekant-vize”, termálvizek, rengeteg csapadék településekről elvezetett csapadék, belvizek - nagyságrendileg 6 és 18 köbkilométer közötti olyan mennyiségű vizet jelentenek évente, amelyeket meg lehetne tartani. Kecskeméten a vízpótlás a repülőtér miatt nem érkezik, mert ami vízpótlásként nagyságrendileg rendelkezésre állna, azt kiengedik. Tehát fontos lenne ezeknek a vizeknek a megtartása, és szeretné felhívni a figyelmet, hogy a mezőgazdasági területek, nemzeti parkok vízigénye mellett rengeteg egyéb lehetőség lehetne a vízmegtartásra. Például ipari területeknek vannak kötelező zöld-felületei, ahol rengeteg vizet lehetne megtartani. KEHOP-os projektek keretében több száz hektár olyan önkormányzati területet azonosítottak be, amelyek rekreációs, vagy élőhelyi adottságokkal rendelkező terület lenne és ahol szintén lehetne a meglévő vizekből megtartani. Ha már vízpótlásról esett szó, rengeteg olyan terület van, amelyekre a vízmegtartás szempontjából sokkal nagyobb hangsúllyal lehetne fókuszálni. Nagyon sok olyan potenciál jelentkezik akár a lakosság, akár az önkormányzat, akár egy másfajta művelésű mezőgazdaság, a nemzeti parkok, vízügyi területek részéről. A „meandereztetés” folyamatának az a jelentősége, hogy amennyiben a vizet mozgatják, lassítják, eleve jobb minőséget eredményez. A lassítással több idő van a szivárogtatásra. Köszöni a szót.

Lenkei Róbert:

Annyit szeretne kiegészítésként, hozzáfűző-gondolataiként az előző kérdésekhez elmondani, hogy amennyiben a gazdák földjeihez szeretnék eljuttatni a vizet, harmadlagos vízkivétel valósul meg. Erre példaként a Pó-folyónál elhangzottra utal. Ilyen mintaprojektet a Homokhátság is véghez vitt, melyet 5 vagy 6 éve kezdtek el Tiszaalpár, Nyárlőrinc, Lakitelek, Szentkirály vonatkozásában, melyhez a vízkivételi megoldást – főművi szempontból - Tisza-folyóból történő pótlás jelentette. A mintaprojekt lényege az volt, hogy a vizet - folyóvízre alapozva és azt összekötve a kecskeméti Univertről származó úgynevezett „szürke-vízzel” - a gazdákhöz miként lehet vizet eljuttatni. A következő tanácsülésre ennek bemutatása érdekében tervezi, hogy meghív egy-egy előadót a Sole-Mizo Zrt.-től, valamint az Univer-cégcsoportól. A folyamat lényege, hogy főművi ágon, ökológiai vízpótlással juttatják el a gazdákhöz a vizet. Fontosnak tartja megjegyezni, hogy e vizek elsősorban nem öntözési célú vízigény kielégítésére szolgálnak, hanem a talajvíz-készletet töltseék fel, ökológiai szempontból pedig a természet vízzel elárasztott területekhez jusson. Viszont, ezekből a vizekből harmadlagos vízművekkel már lehetséges a gazdákhöz vizet juttatni, akár a tisztított szennyvizeken keresztül is. A tervek elkészültek és a gazdákkal öntözési közösségek létrehozása valósult meg. Ez azt jelenti, hogy például az egymás melletti területek tulajdonosai megegyeztek egymással abban, hogy amennyiben ez a rendszer egyszer elkészül, akkor milyen növényeket fognak ültetni. Például, ha valaki „csöpögtetési” rendszert használ, akkor

a mellette lévő is azt fog használni és olyan növény-kultúrát fog ültetni, hogy ne alakulhassanak ki vízfelhasználás tekintetében „elpocsékolt” területek. 100 fős gazdák esetében mindez elképesztő koordinációt igényelt, főleg amiatt, hogy közös nevezőre lehessen jutni velük ebben. Az első lépés mindig az, hogy a főmű elkészüljön, és ennek megtörténtét követően tud az említett harmadlagos vízmű-rendszer kiépülni. Az árvizekkel kapcsolatosan elhangzottak reagálva elmondja, hogy mindig lehetne több megoldás. De annak figyelembe vétele is fontos, hogy szakmailag ki milyen szakterülethez ért, illetve az adott megoldás hogyan megvalósítható. Könnyen felmerülhet kérdésként, hogy az adott folyamatot miért így, vagy miért nem máshogy viszik végbe. Példaként említ egy VTB – Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság – ülést, ahol például azzal a felvetéssel élt, mennyire optimális lenne, ha nem másodfokon, hanem a legmagasabb árvízvédelmi készültségen tartanák vissza a vizet a csatornában. Erre azt a választ kapta, hogy ennek technikai akadályja nincs, azonban azzal a kockázattal jár, hogy a víz a közeli települést fogja elárasztani. Nem minden esetben láthatók azok az összefüggések, amelyekkel számolni kell, illetve amelyek egymásból következnek. Kéri, hogy a szakemberekben bízzanak, mert nem hiszi, hogy ők nem rosszindulattal állnak ezekhez a kérdésekhez, vagy ne kívánják megoldani az adott kérdéskört. A lehetőségekhez képest – legyen az anyagi forrás-jellegű vagy természetű avagy táji adottsági – mindent meg fognak tenni, hogy az adott helyzetet megoldják. Úgy nem vihető előre az adott ügy, ha a közvéleménynek az a meggyőződése, miszerint a szakembereknek meg tudják mondani, hogyan is kellene kezelni az adott kérdést. Többször elhangzik a Térségi Fejlesztési Tanács részére kérdésként, hogy az árvizekből származó vízmennyiség megtartása például Izsák térségében miért nem lehetséges. Erre példaként azt szokta elmondani, hogy a Duna szintje, a tőle nem messze elhelyezkedő Homokhátság teteje között nagyjából 50-60 méter szintkülönbség van. És ezektől függetlenül a Tisza folyó vízszintje is más. Annak érdekében, hogy Izsákhöz középére eljusson a víz, a Duna-szintjéből fel kell emelni 50 métert, ha pedig árvíz van, akkor csak 40 métert. Tehát nem lehetséges Izsákra elvinni a vizet, és visszafelé a Tisza folyóból sem lehetséges elhozni a vizet. Az megint más kérdés, hogy a közlekedőedények elve alapján, hogyan szívja a Tisza-folyó a talajvizet. Szeretné kérni, hogy bízzanak a szakemberekben, és mondják el nekik, hogy milyen igények vannak, mit tapasztalnak, és ha a szakemberek azt kommunikálják, hogy minden tőlük telhető megtesznek, az valóban úgy van. A kisebb területi megoldásokkal kapcsolatban elhangzottakra elmondja, hogy az esőkerterek létesítése optimálisan az ilyen kisebb nagyságú területeken kivitelezhető. A hirtelen, „özönvízszerűen” érkező csapadékok jelentkezésekor - különösen Kecskemét egyes területein - nagy gondot okoz, hogy a lebetonozott részekben a víz egyszerűen megáll. Éppen ezért az esőkerterek olyan – nem mindenhol kivitelezhető – megoldást tudnak nyújtani, hogy a víz összegyűjtése, megtartása, az adott környezet hűtése az ott található növények oxigén-kibocsátásával lehetővé válik, miközben a növények árnyékot képeznek. A termálvizek felhasználási lehetőségét érdemes óvatosan kezelni tekintettel arra, hogy megvan a maguk sajátos koncentrátuma, összetétele. A termálvizek adott környezetre gyakorolt hatását, kiengedését és bizonyos ideig tartását csak megfelelő vizsgálat javasolná. Cél az, hogy a jó szándék ellenére se okozzanak kárt. A termálvizek jelenlegi kiengedését egy jogszabályi rendelkezése tette lehetővé annak érdekében, hogy a „visszasajtolást” elkerülve használhassák fel ezeket a vizeket. Az említett jogszabályi rendelkezés esetleges változásával már nem lesznek olyan termálvizek, melyek „visszasajtolás” nélkül kiengedhetőek. Mindezzel együtt, teljesen egyetért a tisztított szennyvizek, a zöldfelületek kapcsán elhangzott felvetésekkel.

Ezt követően felkéri dr. Kozák Péter urat, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatóját, hogy tartsa meg a tájékoztatását.

A „Homokhátság bemutatása ATIVIZIG működési területén” címmel megtartott tájékoztató anyaga a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

A tájékoztatóhoz több kérdés is elhangzott, melyeket dr. Kozák Péter, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója megválaszolt.

Bús József:

Elmondja, hogy Kiskunhalasról érkezett és Szabadi István országgyűlési képviselő kérésére, távollétében vesznek részt a Térségi Fejlesztési Tanács ülésén tekintettel arra, hogy otthon kiemelten foglalkoznak a témakörrel. Mivel országgyűlési képviselő úr a mai ülésen nem tudott részt venni, kérte, hogy képviseljék a városukat. Kiskunhalas pont az a hely, amelyik ilyen szempontból az egyik legrosszabb helyzetben van. Elmondja, hogy a város szélén lakik, ahol a hozzáértők elmondása szerint a kutakban a nyugvó-vízszint körülbelül 9 méter mélyen van, ami már szó szerint „gyalázat”. Felszíni szivattyú nem is képes felvenni a vizet, hanem csak hőszivattyú. Az lenne a kérdése, hogy van-e erre valamilyen ráhatása a Vízügynek. Elmondása szerint jelenleg is sok gazdálkodó rétegvízből oldja meg a locsolást, amely vélekedése szerint ezeken a területeken előbb-utóbb a létfenntartásukat is veszélyezteti. El kell dönten, hogy a mezőgazdaságot tartsák fenn vagy azt, hogy a városukban az emberek élni tudjanak, mert el fog fogyni az ivóvíz. Lassan már ott tart a folyamat, hogy a legtöbb helyen a városban vagy a város körül lakók azzal küzdenek, hogy nincs ivóvizük. Véleménye szerint valamit kellene azzal kezdeni, hogy a gazdák említett, rétegvízből biztosított vízfelhasználása egyszerűen meg legyen tiltva. Ismernek olyan nagyon gazdag családokat, amelyek sok száz hektárt telepítettek be öntözőrendszerekkel és rétegvízből vételezik a vizet, ami meglátása szerint nagyon aggályos. Ez előbb-utóbb komoly problémát fog okozni, akár belső migrációhoz vezet, el fog néptelenedni a környékük. Kérdése tehát ez lenne, hogy van-e lehetőség a Vízügynek vagy bárkinek, hogy kategorikusan megakasszák ezeket a folyamatokat?

Dr. Kozák Péter:

Nagyon lényegi a megállapítás: hiába vannak jogszabályok, ha nem tartják be. Nem lehet 100 méteres kutakból vagy még mélyebbről öntözni. A Homokhátság tekintetében ezek az intézkedések egyértelműen rosszabb állapotba hozzák a környezetet. A jogkör hatósági, azonban a vízügyi igazgatóságnak nincs hatósági jogköre. Ugyanakkor, a mezőgazdaság, a vízgazdálkodás és a kutak kérdésköre is újonnan felállt felügyeleti minisztériumhoz tartoznak. Ezekben az ügyekben előre kell lépni, mert az e problémának kitett helyeken – és a Homokhátság ilyen – nem az a megoldás, hogy mélyebbre fúrják a kutakat. Az a kérdés, hogy a tájnak a vízigénye és a mezőgazdaság vízigénye hogyan fog egymáshoz viszonyulni, ez nem vízügyi kérdés, hanem az adott terület használatának szabályozásától függ. Meg tudja erősíteni, hogy Kiskunhalas városa az előírások betartása érdekében minden tőle telhető megtesz, illetve teljesít. A vizek megtartása érdekében a térségből már van megkeresés új, ideiglenes elzárások létesítésére. Ezen igényt is igyekeznek kielégíteni, de ez hatósági jogkör és a hatóságnak kell megtalálnia erre azt a technikát, hogy ezek a kutak ilyen szinten rákényszeríthetők a törvényi előírások betartására.

Lenkei Róbert:

Megadja a szót a hozzászólásra jelentkező Nagy Sándor polgármester úrnak.

Nagy Sándor:

Köszöni a szót elnök úrnak. Picit lehangolóak az elhangzottak, de ennek ellenére pozitív példát szeretne megemlíteni. Igazgató úr is részese volt annak a projektnek, amelynek keretében például az egyik kisteleki gazda harmincöt hektár fóliaházzal rendelkezik, és ezen intenzív kertészkedést folytat. 3 évvel ezelőtt volt egy olyan projekt, amelynek során az összes fóliáról lejövő, télen-nyáron keletkező csapadékot a gazda „visszatárolja” és megtartja a mellette létesített 4 hektáros, közel 3 méter mély, burkolt víztározóban. 2025-ben – amikor a

már említett esőmennyiség volt – egyetlen egyszer nem kellett beindítania a szivattyú-rendszert, mert ellátta a teljes gazdaságot az általa összegyűjtött vízmennyiséggel. Ezt Kistelek város életében is óriási dolognak tartja. Akad tehát olyan pozitív példa, amellyel - akár kicsi vagy nagy helybeli lehetőségekkel megvalósítva, de - nagyon intenzív gazdálkodást lehet folytatni. Ez mindenképpen pozitív példa, ha a szakemberekre bízunk, hogy mit kell csinálni, és nem a politikára. Magyarország a világon az első öt helyek egyikében helyezkedik el a vízügyi szakemberek terén. Tiszteletben kell tartani a jelen helyzetet, például azt, hogy a térségben volt 44 virágkertész, de manapság már egyszerűbb elhozni Észak-Afrikából, hőenergiát nem igénylő területről Európába a virágokat vagy épp a zöldségeket. Tudomásul kell venni, hogy a klímaváltozás helyszínváltozásokkal is jár. Visszautalva az említett kisteleki példára, nagy tanulság és tudomása szerint e projektben igazgató úr is közreműködött.

Dr. Kozák Péter:

El szeretné mondani ezzel kapcsolatban, hogy a területi gazdálkodók részéről nagyon szép példák vannak. Ez a fajta öngondoskodás, és e képesség kifejlesztése jellemző arra, aki kiszámíthatóan tud és akar gazdálkodni. Nyilván, akinél ez a lehetőség nem adott, kicsit másabb a helyzet. Egy problémára szeretné felhívni a figyelmet, amelyre nem fog tudni megoldást adni: ha visszatartják a vizeket, és - például Kecskemét alatt - elzárják a csatornákat, akkor a Dongér-csatorna ki fog száradni. Az idei évben már össze kellett hívni egy olyan egyeztetést, amelyben azt az esetet tárgyalták, hogy a nemzeti park, a gazda, a város mind magának szeretne volna igénybe venni azt a kis vízmennyiséget, amely valahonnan belekerült a csatornába. Le kellett ülni egyeztetni, hogy a résztvevők az adott ökológiai célra rendelkezésre álló vízkészletet miként vehessék igénybe. A Dongér-csatorna egy nagyon szép, hosszú képződmény, de ha az egyes intézkedéseket valamilyen prioritás mentén nem tudják összekapcsolni, akkor bizony az a helyzet áll elő, mint a szárazabb talajú országoknál. Erre jogi irányítás nincs, de úgy gondolja, e problémákkal azok rendszerszintű jelentkezésekor az önkormányzatok, esetlegesen a Térségi Fejlesztési Tanács valamilyen szintű közreműködésével lehetne foglalkozni. A felhasznált vizet kibocsátók – így Kecskemét – részéről is felmerült az az igény, hogy tulajdonképpen a tisztított vagy nem tisztított víz a kibocsátó tulajdona, mivel a vízkészlet-járulékot kifizették. Az önkormányzatok intézkedései révén azonban, a talajszint alatti területek ilyen irányú, öntevékeny figyelembe vétele nem minden esetben történik meg. A vízügyi igazgatóság próbál segítséget nyújtani nekik ebben. Ez új szemléletet hoz magával, hiszen az önszabályozó szervezeteknek foglalkozni kellene majd e feladattal is. Kérdésként merülhet fel az a megoldás is, hogy majd a használt vizekre is vízjogi engedélyt kell kérni? Ez a kérdéskör még nem kellően tisztázott, és arra is fel szeretné hívni a figyelmet, hogy mindenkinek a saját tudása szerint el kellene fogadni azt is, hogy többé már nincs 4 évszak. Semmi problémát nem lát abban, ha normális keretek közt párbeszéd kialakítása szükséges. A Csatári Bálint Konferenciára visszautalva, azok az – akár agrár, akár mérnöki, akár földtani, geológiai – ismeretek, amelyeket jelenleg tanítanak, nem a jelenlegi környezetre alkalmazhatóak, mely egy picit már más megközelítést is igényel.

/A Térségi Fejlesztési Tanács üléséről dr. Kozák Péter szóbeli tájékoztatóját követően, még a szavazás előtt távozott Csáki Béla Csongrád-Csanád Vármegye Önkormányzata Közgyűlése alelnöke. A Csongrád-Csanád Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének delegált tagjaként, egyúttal Mágori András József Csongrád-Csanád Vármegye Önkormányzata Közgyűlése elnökének képviselőjében meghatalmazás alapján eljáró személyt a további napirendi pontok tárgyalása során távollévőnek kell tekinteni. A 11/2022. (X.13.) DTKHTFT határozat mellékletét képező, a Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács Szervezeti és Működési Szabályzatának (a továbbiakban: SzMSz) 4. § (1) bekezdés e) pontja és (3)-(4) bekezdése alapján a delegált tag, illetve az akadályoztatása esetén meghatalmazás alapján eljáró személy a döntéshozatal során 5-5 szavazattal rendelkezik./

Lenkei Róbert:

Köszöni igazgató urak tájékoztatóit azzal, hogy elég részletes kitekintést nyújtottak az adott térségbe. Kérdezi, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e valakinek további kérdése, észrevétele. Amennyiben nincs, kéri a Térségi Fejlesztési Tanácsot, döntsön a napirendi pont elfogadásáról.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el, a Térségi Fejlesztési Tanács jelenlévő, képviselt 10 tagja egyhangúan 25 igen szavazattal a következő döntést hozta:

Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács**9/2026. (V.27.) DTKHTFT HATÁROZATA****Tájékoztató a Víz a tájba program 2025. évi tevékenységéről, valamint a 2026. év célkitűzéseiről**

A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács megtárgyalta Dr. Kozák Péter, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója és Telkes Róbert, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság igazgatója tájékoztatóját és az alábbi határozatot hozta:

A Bizottság a Víz a tájba program 2025. évi tevékenységéről, valamint a 2026. év célkitűzéseiről tárgyú tájékoztatókat tudomásul vette.

Erről értesülnek:

1. Fejlesztési Tanács tagjai, munkaszervezete
2. Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
3. Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
4. Irattár

4. sorsz. napirendi pont (eredetileg 3. sorsz. napirendi pont): Tájékoztató az „Esőkert rendszer létesítése közösségi összefogással – mintajellegű települési csapadékvíz-gazdálkodási projekt” előrehaladásáról**Lenkei Róbert:**

Röviden összefoglalja a napirendi pont szerinti tájékoztatását. Ezt követően felkéri Nagy Sándor urat, Kistelek Város polgármesterét, hogy az előzetes egyeztetés szerint szóban szíveskedjen kiegészíteni a tájékoztató anyagot.

A tájékoztató anyaga a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Nagy Sándor:

Köszöni a szót elnök úrnak. Külön is szeretné kifejezni köszönetét amiatt is, hogy az esőkert-projektben részvétel lehetőségét Kistelek város kapta meg. Úgy gondolja, ez lehetőséget bármely településen az országban szívesen fogadták volna. Elmondja, hogy számára mi volt ennek a projektnek a pozitív hozadéka: 8 esőkert épült, melyeknél 1-1 mikro-környezet jött létre; mindegyik létesítésénél sok iskolás diák, olykor óvoda volt jelen, és előfordult, hogy a szülei is részt vettek. Több esetben látta, hallotta, hogy a gyerekek arra kérték szüleiket, hogy otthonukban is csináljanak esőkerteket. Annak gondolkodásmódnak a megismerése, az a fajta természet-szeretet, amely nemcsak a növények felé, hanem egy picit az öngondoskodás irányába is mutat, egy óriási lehetőség volt a településnek. Köszönettel tartoznak az eszközökért is, hiszen lett fűkasza és fűnyíró is, amelyekkel az esőkertek fenntartása lehetővé vált. Az a fajta szemlélet, amely a legkisebb gyerektől eljutott a legidősebb emberig, nagyon-nagyon fontos példa. Elmondja még, hogy Kisteleken 2006 óta minden intézményt

termálvízzel fűtenek, és maga a víz semmiféle káros hatást nem gyakorol a környezetére. Elmondja, hogy az egyik esőkert még a korábban már említett gazda által visszatartott vizéből is részesül. Elmondja, hogy mindenhol, ahol ez szóba kerül, csak a köszönetet fogja tolmácsolni és azt a tapasztalatot, üzenetet, hogy igenis érdemes folytatni. Ahogy igazgató úr is elmondta, a 4 évszaktól 2 évszak lett, és valamilyen szinten ezt szélesebb körben is tudatosítani szükséges: akár az állattenyésztésnél, ahol az eddigi takarmányok helyett más jellegűeket szükséges alkalmazni. Tanulni kell a természettel élni, tanulni kell akként is gazdálkodni, és tanulni kell jó példákat is megteremteni, mint például az említett 35 hektáros gazda esetében láthatók, aki úgy alkalmazkodott, hogy példájával előre mutatott.

A tájékoztatóhoz több kérdés is elhangzott, melyeket Nagy Sándor, Kistelek Város polgármestere megválaszolt.

Bús József:

Ismételten köszöni a szót elnök úrnak. Ahogy már említette, Kiskunhalasról érkezett és a tanácsülésre szóló meghívóban kimondottan e napirendi pont keltette fel az érdeklődését. Önkormányzati képviselőként épp egy helyi, problémás projekttel küzdenek, melynek neve „Élhető Kiskunhalas”. A projekt azzal kezdődött, hogy kivágtak 104 nagyobb fát a városukban. A fák jó része, legalább a fele még akár egy évtizedig, vagy akár tovább is szolgálhatta volna a várost. Tehát eleve rosszul indult az egész. Ráadásul, vezetékes vízzel fogják locsolni az újraterelített fákat, füvesített területeket. Tehát 8 vagy 10 teret érintő nagyberuházásról van szó, 1,2 milliárd forint értékben. Mérnökemberek a város vezetése felé fordultak azzal a felvetéssel, hogy azt a vízmennyiséget, mely csapadék formájában néha leesik, miként lehetne hasznosítani, megemlítve az esőkerteket is. A főépítész azt a választ adta, hogy 2023-ban, amikor a tervezés folyt, ez még nem volt fő szempont. Ezt abszurdnak tartja ebben a formában, és emiatt is döntött úgy, hogy a részt vesz az ülésen, megköszönve ennek lehetőségét. Arra kéri polgármester urat, hogy amennyiben van mód és lehetőség, próbálja meggyőzni a kiskunhalasi városvezetőket az esőkertek értékéről, jelentőségéről és arról, hogy ez egy jó dolog. Ez nemcsak Kiskunhalasra, hanem elég sok településre is ráfér.

Nagy Sándor:

Megszólítottasága okán elmondja, hogy az esőkertek létesítése egy külön szakma. Fontos lenne látni, hogy ennek megértetése nem a mostani, vagy a régebbi politikának a feladata. Ez szakmai kérdés, hogy az adott településen, adott fa esetében szakmailag mi a megfelelő megoldás: meg lehet-e hagyni vagy ki kell-e vágni. Attól függetlenül, az a szemlélet, hogy merjenek-e vagy próbáljanak-e „zöldek” maradni, áldozattal jár. Nyilván, kívülről szemlélve messze nem merné azt engedni, hogy az ivóvízhálózatról öntözzék a fákat. A szakemberekre kellene hallgatni, és meghatározni azt a jövőképet, hogy egy fenntartható állapotot hozzanak létre. Függetlenül attól, hogy ezt tanyának vagy családi háznak, városnak vagy településnek nevezik, az majdnem mindegy.

Lenkei Róbert:

Kérdezi, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e valakinek kérdése, észrevétele és megadja a szót a hozzászólási szándékát kézfeltartással jelző Kicsiny László ügyvezető úrnak.

Kicsiny László:

Köszöni a szót elnök úrnak. Szeretne reagálni az elhangzottakra. Van egy kis rálátásuk a Bács-Kiskun vármegyei uniós projektekre, támogatásokra. 2023-ban a csapadékelvezető rendszer korszerűsítése, fejlesztése kapcsán igenis elvárás volt, hogy nem vezetnek el vizet. Ha a projekt tartalmazza a csapadékvíz-elvezetés korszerűsítését, fejlesztését, akkor a fő szempont már régóta - az uniós pályázatok esetében is - az, hogy a vizet nem vezetik el, a vizet megtartják és ezt egyébként mérnöki nyilatkozatokkal, szakmai nyilatkozatokkal lehet csak

módosítani. Tehát, véleménye szerint megvan annak a módja, a magyarázata, hogy amennyiben vízelvezetés történik az adott területről, annak mérnöki vagy műszaki indoka kell, hogy legyen. Egyebekben, 2023-ban is ez volt érvényes.

Bús József:

Szakemberek vitatkoztak előre, ő ennek csak tanúja volt és a városi főépítész mondta azt, hogy ott a szempont az, hogy el legyen vezetve a víz. Ha ez nem igaz, akkor ő is valótlán állít, de ezzel együtt a mai viszonyok között ez megengedhetetlennek gondolja.

Kicsiny László:

Épp arra akart rávilágítani, hogy ez csak valamilyen műszaki vagy szakmai indok alapján lehetséges. De az alapfeltétel, és az összes „élhető környezetes”, illetve csapadékvizes projektben érvényesített elv, hogy a vizet már megpróbálják megtartani, lakott területen belül is. Akár esőkertekkel, akár más módon, nem pedig betonozott csatornákon kivezetve a vizet. Tehát ez már régóta egy létező szempont, illetve szemlélet.

Lenkei Róbert:

Kérdezi, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e valakinek kérdése, észrevétele. Amennyiben nincs, kéri a Térségi Fejlesztési Tanácsot, döntsön az előterjesztés elfogadásáról.

A napirenddel kapcsolatosan kérdés, hozzászólás nem hangzott el, a Térségi Fejlesztési Tanács jelenlévő, képviselt 10 tagja egyhangúan 25 igen szavazattal az alábbi határozatot hozza:

Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács

10/2026. (V.27.) DTKHTFT HATÁROZAT

Tájékoztató az „Esőkert rendszer létesítése közösségi összefogással – mintajellegű települési csapadékvíz gazdálkodási projekt” előrehaladásáról

A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács megtárgyalta Lenkei Róbert elnök 6350-1/2026. iktatószámú tájékoztatóját és ahhoz kapcsolódóan az alábbi határozatot hozza:

A Térségi Fejlesztési Tanács a tájékoztatóban foglaltakat tudomásul veszi.

Határidő: azonnal
Felelős: Lenkei Róbert, elnök

Erről értesülnek:

1. Térségi Fejlesztési Tanács tagjai, munkaszervezete
2. Területfejlesztésért felelős miniszter
3. Irattár

5. sorsz. napirend pont (eredetileg 4. sorsz. napirendi pont): Egyebek

Lenkei Róbert, elnök:

Kérdezi, hogy van-e valakinek kérdése, észrevétele, az „Egyebek” napirendi pont kapcsán. A napirendek végére értünk, mindenkinek megköszönöm a munkát, a tanácsulást bezárom.

Következő tanácsülésre előreláthatólag 2026. november 5-én, 9 órakor kerül majd sor Megyeházán, a Csatári Bálint Konferenciával azonos napon, remélve, hogy az időpont

parlamentari üléssel nem ütközik. Reményei szerint egy-két pozitív példát is meg tudnak hallgatni, főként az úgynevezett „szürkevíz” témában.

Megköszöni mindenki munkáját és a részvételét.

Jegyzőkönyv mellékletei:

- meghívó
- 1 db beszámoló
- 3 db tájékoztató
- jelenléti ív a tanács tagjai és meghívottak részéről
- 6 db meghatalmazás
- 5 db, 6-10/2026. (V.27.) DTKHTFT határozatok
- 11 db melléklet:
 - a 8/2026. (V.27.) DTKHTFT határozat 1-8. számú melléklete
 - a 9/2026. (V.27.) DTKHTFT határozat szám nélkül jelölt mellékleteként 2 db tájékoztató
 - a 10/2026. (V.27.) DTKHTFT határozat szám nélkül jelölt mellékleteként 1 db tájékoztató

K. m. f.

.....
Lenkei Róbert s.k.
elnök

.....
dr. Zsidó Gábor s.k.
jegyzőkönyvvezető